

POSTANOWIENIE

29 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 29 września 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.S.

przeciwko D.M.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A.S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 5 lipca 2022 r., I AGa 84/20,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej rozstrzygnięcia o oddaleniu apelacji pozwanego,**
- 2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 5 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi - orzekając na skutek apelacji powoda A. S. i pozwanego D. M. - oddalił obie apelacje od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 17 października 2019 r. zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 233 700 zł z ustawowymi odsetkami od 15 maja 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 196 800 zł z ustawowymi odsetkami od 25 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty - tytułem wynagrodzenia za realizację robót budowlanych, oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu.

U podstaw rozstrzygnięcia - w zakresie oddalającym apelację powoda - legło stwierdzenie, że nie ma podstaw – po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego - do zakwestionowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy, a powód nie wykazał by wartość wykonanych przez niego prac budowlanych była wyższa niż wynikająca z opinii biegłych sporządzonych w niniejszym postępowaniu.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powoda.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, Sąd Apelacyjny nie poddał bowiem prawidłowej kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu pierwszej instancji. Wprawdzie odniósł się do zarzutów apelacji powoda i uwzględnił wnioski o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego J. K., ale nie dokonał właściwej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W szczególności wyciągnął całkowicie błędne wnioski z opinii biegłego J. K. w zakresie wartości prac wykonanych przez powoda. Doprowadziło to do rażącego naruszenia przepisów postępowania, które w sposób oczywisty narusza prawo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda (zaskarżająca w całości wyrok Sądu drugiej instancji), podlegała odrzuceniu w części w jakiej dotyczyła rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego o oddaleniu apelacji pozwanego, który zaskarżył wyrok Sądu pierwszej instancji w części uwzględniającej powództwo (k. 2447- 2452).

W tym zakresie orzeczenie Sądu drugiej instancji jest korzystne dla powoda, a dopuszczalność skargi kasacyjnej, podobnie jak innych środków zaskarżenia, uzależniona jest od wykazania przez skarżącego interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia, który uwarunkowany jest wykazaniem pokrzywdzenia tym orzeczeniem (*gravamen*). Ocena pokrzywdzenia, stanowiącego warunek dopuszczalności zaskarżenia, musi poprzedzać badanie zasadności środka zaskarżenia. Oznacza to, że skarga kasacyjna powoda, w tej części, jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. podlegała odrzuceniu (zob. m.in. uchwała składu siedmiu

sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna - z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2014r., II CSK 44/14, niepubl.).

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą usuwanie błędów w zakresie wykładni i stosowania prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to

spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Wszystkie kwestie, na których skarżący opiera twierdzenie o oczywistej zasadności skargi, były przedmiotem ustaleń i rozważań Sądu drugiej instancji. Sąd Apelacyjny przytoczył podstawę faktyczną i prawną swojego rozstrzygnięcia, wskazał z jakich przyczyn akceptuje stanowisko Sądu pierwszej instancji oraz wyłuszczył swoją koncepcję rozstrzygnięcia sprawy. Nie można stwierdzić, by sformułowane przez ten Sąd wnioski były w oczywisty sposób nieprawidłowe, zgodnie z opisanym wyżej rozumieniem przesłanki oczywistej zasadności skargi.

Przed wszystkim jednak skarżący twierdząc, że Sąd Apelacyjny rażąco nieprawidłowo ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wyciągając błędne wnioski z opinii biegłego pominął, że skarga kasacyjna jest instrumentem prawidłowości stosowania prawa przez sądy, a nie instrumentem kontroli ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Nie można zatem przenosić do postępowania kasacyjnego sporów dotyczących stanu faktycznego, gdyż jego ustalenie należy do sądów *meriti*, a Sąd Najwyższy nie ma w tym zakresie żadnych, ustrojowych ani procesowych kompetencji (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 1169/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 139 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2014 r., IV CSK 671/13, niepubl.). Skarżący zasad tych nie respektuje odwołując się w podstawach skargi i jej uzasadnieniu oraz wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mimo, że jego zgłaszanie w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). O oczywistej zasadności skargi nie może zatem świadczyć dokonanie przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów w sposób, który skarżący uznaje za wadliwy, są to bowiem zagadnienia usuwające się spod kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym.

W konsekwencji wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, w konfrontacji z motywami zaskarżonego orzeczenia, nie wykazuje tezy, że przy jego ferowaniu popełniono uchybienia w zakresie stosowania i wykładni prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

[SOP]

[ms]